

#62 n 09.2019

abstract

architecture

Grimshaw architects

IDOM

Studio Gang

Behin Ha

FJMT

KTX archiLAB

EFFEKT

Mario Cucinella

Shaun Killa

Steven Holl

Aedas

Marko Dragicevic

Oliver Schütte & A-01

Teheran Architecture Studio

AI SpaceFactory

Modus Architects

Onverwacht. stylish

Daikin Stylish.

Wanneer innovatie en creativiteit samenkomen.

Het Daikin Stylish wandmodel combineert design en geavanceerde technologieën om een optimaal comfort te bieden. Deze stijlvolle en discrete binnenunit is verkrijgbaar in 3 kleuren en past perfect bij alle interieurstijlen.

Deze lucht-lucht warmtepomp heeft een diepte van slechts 189 mm en is daardoor het smalste wandmodel op de markt. Dankzij zijn innovatieve eigenschappen biedt de Daikin Stylish het beste op gebied van comfort, energie-efficiëntie en betrouwbaarheid.

Voorwoord

Colofon

abstract architecture
is een realisatie van AK

Hoofdredacteur:
nicolas.houyoux@media-xel.com

Publiciteit:
Publication Manager:
bea.buyse@media-xel.com
32 (0)477 77 93 68

Social Media:
vincent.depuydt@media-xel.com

Algemene diensten:
pascal.cloots@media-xel.com

Layout concept / Opmaak:
Yneo - www.yneo.be
jvdb@media-xel.com (opmaak)

Abonnement:
www.abstract-architecture.eu

Verantwoordelijke uitgever:
Philippe C. Maters
philippe.maters@media-xel.com

Uitgever - MEDIAXEL
Maria van Hongarijelaan 64 b6
BE-1083 Brussels, Belgium

Verdeler - MMG SAS
55 avenue Marceau
FR-75116 Paris, France

Copyright 2019- MediaXel
Alle rechten voorbehouden

Verschijnt in het Nederlands en in het Frans

Een kwestie van context

'Architectuur is altijd verbonden aan een specifieke situatie, maar ze moet deze situatie ook overstijgen en laten zien als onderdeel van een allesomvattende en betekenisvolle totaliteit.' (Christian Norberg Schulz)

Iedere architecturale uiting begint met een analyse van de site en de implantatie, oriëntatie, topografie, visuele verhoudingen en bestaande landschapselementen en ruimtelijke bebouwing. In dit nummer van ABSTRACT Architecture gaan we dieper in op de context, die aan het denken zet en een bepalend element is in een globale creatie die het structurele aspect verrijkt, het aantrekkelijk maakt voor de gebruiker en de omgeving haar eigen identiteit geeft.

Maar is er een enkel model dat beantwoordt aan een unieke context of zijn er daarentegen universele modellen die eindeloos ingezet kunnen worden?

Architectuur zonder de context van een stad en een landschap blijft een zonderling artefact. De hedendaagse architecturale expressie, die algemeen wordt beschouwd als 'modern', is vaak een stereotype, dat eindeloos herhaald wordt, controleerbaar is en vaak gewoontjes lijkt. Toch wordt de toegevoegde waarde van de architectuur zowel bepaald door materiële als door immateriële elementen. Elk project moet een uniek antwoord zijn op een unieke plaats.

'Fuck the context!' (Rem Koolhaas)

Architectuur is een politieke gesitueerde en complexe handeling. Op basis van zijn onderzoek, dat hij deed in *Delirious New York* (1978), komt Rem Koolhaas in zijn manifest *Bigness or the problem of the large* (1995) met de vijf axioma's van de 'Bigness theory'. Hij schrijft dat een gebouw dat een bepaalde

omvang overschrijdt, niet meer in verhouding staat tot de context waarvoor het is bedoeld, dat ze in het beste geval gewoon naast elkaar bestaan. In werkelijkheid creëert hij zijn eigen interne context. Zo wordt het weigeren van de context, dat zelfreferentiële architecten op verschillende manieren uiten, een contextualisering op zich.

Kenneth Frampton verdedigt het idee dat de architectuur alleen kritisch kan blijven als ze een 'strategie van verzet' gebruikt en afstand neemt van zowel de 'geest van verlichting en de mythe van de vooruitgang' als van 'ieder onrealistisch en reactionair verlangen om terug te keren naar architectonische vormen uit het pre-industriële tijdperk'. Alleen door dit verzet te cultiveren en elementen te gebruiken die onrechtstreeks geleend worden bij facetten die eigen zijn aan elke context, kan de culturele identiteit behouden blijven.

Tot slot doet de architectuur een beroep op twee duidelijk te onderscheiden competenties: een collectief belang dat een collectieve logica volgt en het persoonlijke belang dat een persoonlijke logica volgt. Architectuur krijgt pas betekenis als deze twee logica's samen worden toegepast. Architectuur zit ergens tussen de idealen in van degene die ontwerpt, degene die bewoont en degene die verkent.

Nicolas Houyoux
Hoofdredacteur

Inhoud

Grimshaw architects	4	« Some Kind of Joy »
IDOM	10	Een referentie binnen de contextuele architectuur
Studio Gang	16	Een museum voor alle zintuigen
Behin Ha	22	Verbeelding krijgt de vrije loop
FJMT	28	De kunst van de mimicry
KTX archiLAB	34	Japans romantisme
EFFEKT	40	Een torenhoog uitzicht
Mario Cucinella	46	De kunst van wat belangrijk is
Shaun Killa	52	Een blik op de toekomst
Steven Holl	58	Cultuurincubator
Aedas	64	Een controversieel station op weg naar China
Marko Dragicevic	70	De wolkenkrabber van de toekomst
Oliver Schütte & A-01	74	Moderne afzondering
Teheran Architecture Studio	80	Van omgeving tot project
AI SpaceFactory	86	Wonen op Mars
Modus Architects	92	Hoog in de bomen

RENOVEREN MET ROVAL ALUMINIUM

Renoveren met Roval Aluminium. Architecten weten steeds vaker de esthetische en duurzame kwaliteiten van aluminium te waarderen. De maximale vormbaarheid biedt architecten volledige ontwerpvrijheid en het onderhoudsarme karakter van toegepast aluminium steekt positief af ten opzichte van andere materialen, zoals hout en kunststof. Dat maakt aluminium bij uitstek geschikt voor dak- en geveldetailering in renovatieprojecten.

Ga voor meer informatie naar www.roval.be

ROVAL
ALUMINIUM

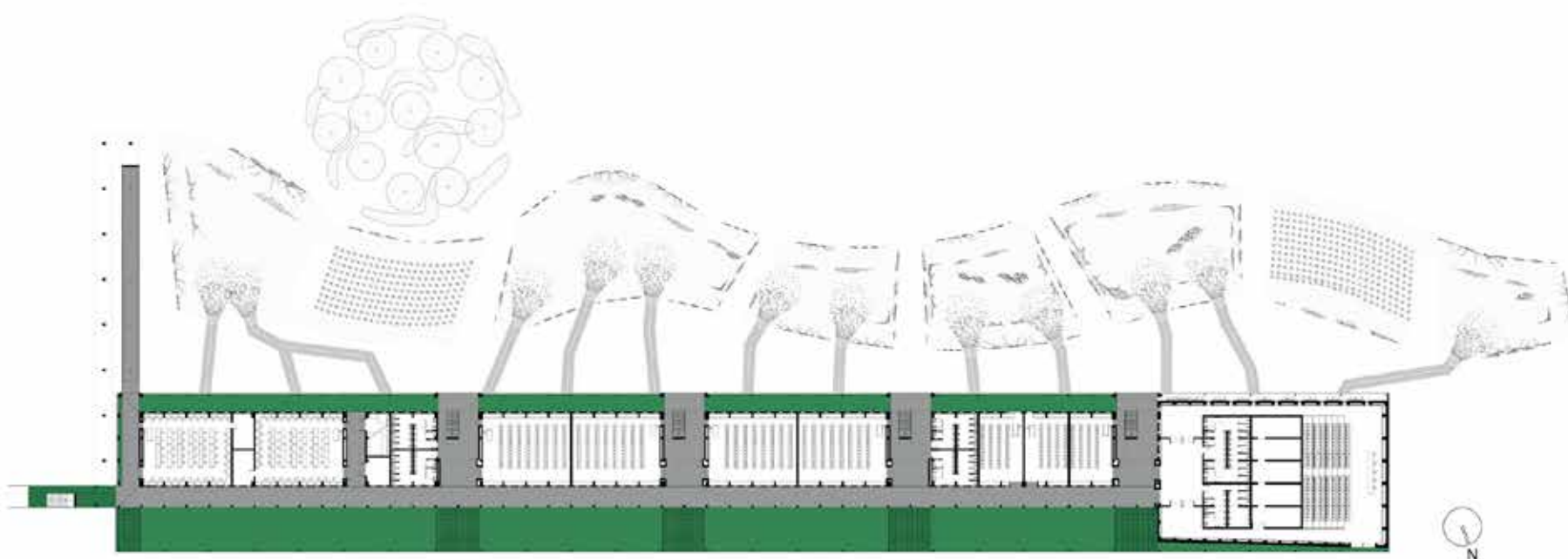

IDOM

Een referentie binnen de contextuele architectuur

De universiteit Alioune Diop in Bambey (UADB, een eerbetoon aan Alioune Diop, geëngageerd intellectueel en stichter van het tijdschrift *Présence africaine*) is een openbare instelling voor hoger onderwijs in Bambey, in de regio Diourbel, centraal-westelijk in Senegal.

De universiteit werd in 2007 opgericht, in het kader van de inspanningen van de Senegalese regering om het hoger onderwijs te decentraliseren en jongeren aan te moedigen in de landelijke gebieden te blijven. Daarvoor kwam ze met een aangepast educatief programma. In 2012 werd een uitbreidingsfase opgestart, met de leer- en onderzoeksomgeving van de universiteit Alioune Diop als hoofdsite. Het project werd toegewezen aan de Spaanse architecten IDOM uit Bilbao.

Die omgeving bestaat uit een amfitheater met 500 zitplaatsen, vijf leslokalen voor 50 studenten, acht klaslokalen voor 100 studenten, drie laboratoria, tien kantoren voor de professoren en twee vergaderzalen. De architecturale keuze – deze verschillende elementen combineren tot één visueel volume – benadrukt de wens om het Senegalese universitaire aanbod te versterken en te gaan voor excellentie op het vlak van onderwijs en onderzoek.

In tegenstelling tot de andere gebouwen die al op de site staan, kreeg deze gelijkvloerse structuur aan de noordrand een luifel van

een tiental meter. Aan de zuidkant is een 203 meter lange muur voorzien, waarin lokale arbeiders openingen hebben aangebracht. Aan de oostzijde is een panoramische helling naar de ingang aangelegd, hier vind je ook een buitentrap die de verschillende ruimten met elkaar verbindt. De opengewerkte muur verwijst naar elementen uit de inheemse architectuur en biedt natuurlijke ventilatie in een gebied waar het weer soms extreem kan zijn en de temperatuur met gemak boven de 40 °C klimt. Een grote galerij zorgt voor een scheiding met de woonvertrekken achteraan. De vijf klaslokalen zijn toegankelijk via de trap.

Alle klaslokalen zijn gebouwd volgens het standaardsysteem met betonnen palen en balken, een structureel rooster van 3,6 meter vereenvoudigde de montage ter plaatse. De vijf bijgebouwen kregen allemaal een isolerend dak, het grote dubbele metalen buitendak weerkaatst de hitte en loopt over de hele lengte van het gebouw. Het resultaat is een enorme loggia naar het noorden toe. De warme lucht wordt van boven naar beneden

« Een geoptimaliseerd contextueel architecturaal antwoord op het dorre klimaat in dit Sahelgebied » - NH

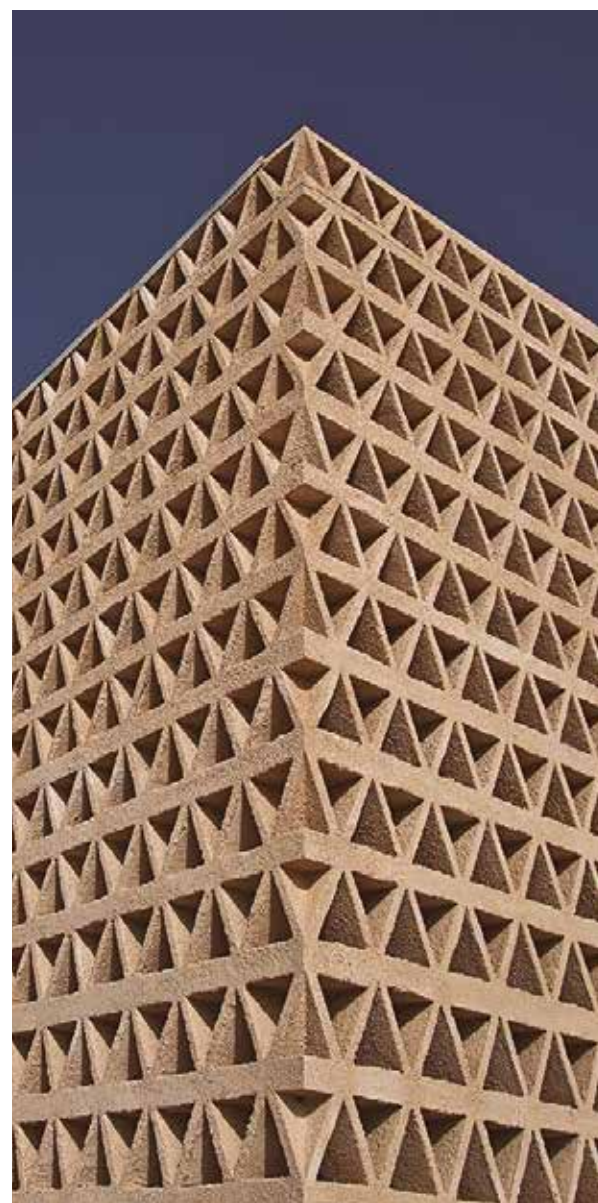

geblazen. De loggia rust op metalen staven met drie armen, een knipoog naar de bomen waaronder de lokale bevolking vaak gaat zitten. Om het gebrek aan drinkwater te verhelpen, zijn plantenkanaaltjes aangelegd die regenwater opvangen. Afvalwater wordt gezuiverd via een systeem met actief slib. Verder is ook gewerkt met lokale bouwtechnieken die weinig energie verbruiken en is gekozen voor bioklimatologische strategieën. Het project zelf is geïnspireerd op de omliggende natuur en biedt een geoptimaliseerd contextueel architecturaal antwoord op het dorre klimaat in dit Sahelgebied. Niettemin zijn de kosten en het onderhoud tot een minimum beperkt.

Met haar elegante en contextuele architectuur is de leer- en onderzoeksinstelling van de universiteit Alioune Diop een duurzaam voorbeeld van energie-efficiëntie met een lage voetafdruk. Bioklimatologische kwesties, energieverbruik, materiële hulpbronnen

en watervervuiling vormen de uitgangspunten van het project en bleken noodzakelijk om het gebouw te optimaliseren. Maar ook waterbeheer en de technologie van bouwmaterialen zijn net zo belangrijke elementen, die als richtlijn werden gebruikt tijdens de ontwerpfase. Langs noordelijke zijde ligt het gebouw rond een schaduwrijke ruimte die sociale interactie stimuleert en lineaire circulatie mogelijk maakt. Bouwelementen, zoals de opengewerkte muur, hebben een dubbele functie: ze zorgen voor luchtcirculatie maar temperen ook het directe zonlicht. Het project mikt op comfort, energieverbruik en het milieu. De ruimten zijn in de omgeving geïntegreerd en aangepast aan de lokale omstandigheden. De bouwtechnieken die hier gebruikt zijn, kunnen als prototype dienen voor het optrekken van andere gebouwen. De duurzame ontwikkeling die hiervan het resultaat is, kan als referentiemodel dienen voor een nieuwe contextuele, milieuvriendelijke architectuur.

WAAROM

schrijven steeds meer architecten de **platdakvensters** van VELUX voor?

Redenen genoeg:

- **Glas is de nieuwe standaard** voor dakvensters in uitbouwprojecten en constructies met een plat dak.
- Ze beantwoorden perfect aan de verwachtingen van klanten wat betreft **thermische en akoestische isolatie** (Urc: tot 0,72 W/m²k, Rw: 37dB).
- Ze zijn **duurzamer en niet duurder** dan vergelijkbare oplossingen in plastic.
- Ze bieden een **design oplossing** voor uw projecten.

Ontdek al onze oplossingen voor platte daken op pro.velux.be

VELUX, ook voor platte daken.

De opening naar buiten die binnen alles verandert.

Vanaf
593€*
excl. btw

* Prijs geldig tot 29/02/2020

Aedas

Een controversieel station op weg naar China

De nieuwe treinverbinding tussen Hongkong en continentaal China is geopend. Dit project geeft Beijing een stukje grondgebied van de Britse ex-kolonie terug en wordt door iedereen het paard van Troje van de Aziatische reus genoemd. De exprestrein van Kowloon moet een rechtstreekse verbinding vormen tussen Hongkong en Beijing. Hij vertrekt in een indrukwekkend treinenknooppunt. Het station telt niet minder dan 15 spoorlijnen, waarover hogesnelheidstreinen rijden die tot 200 km per uur halen.

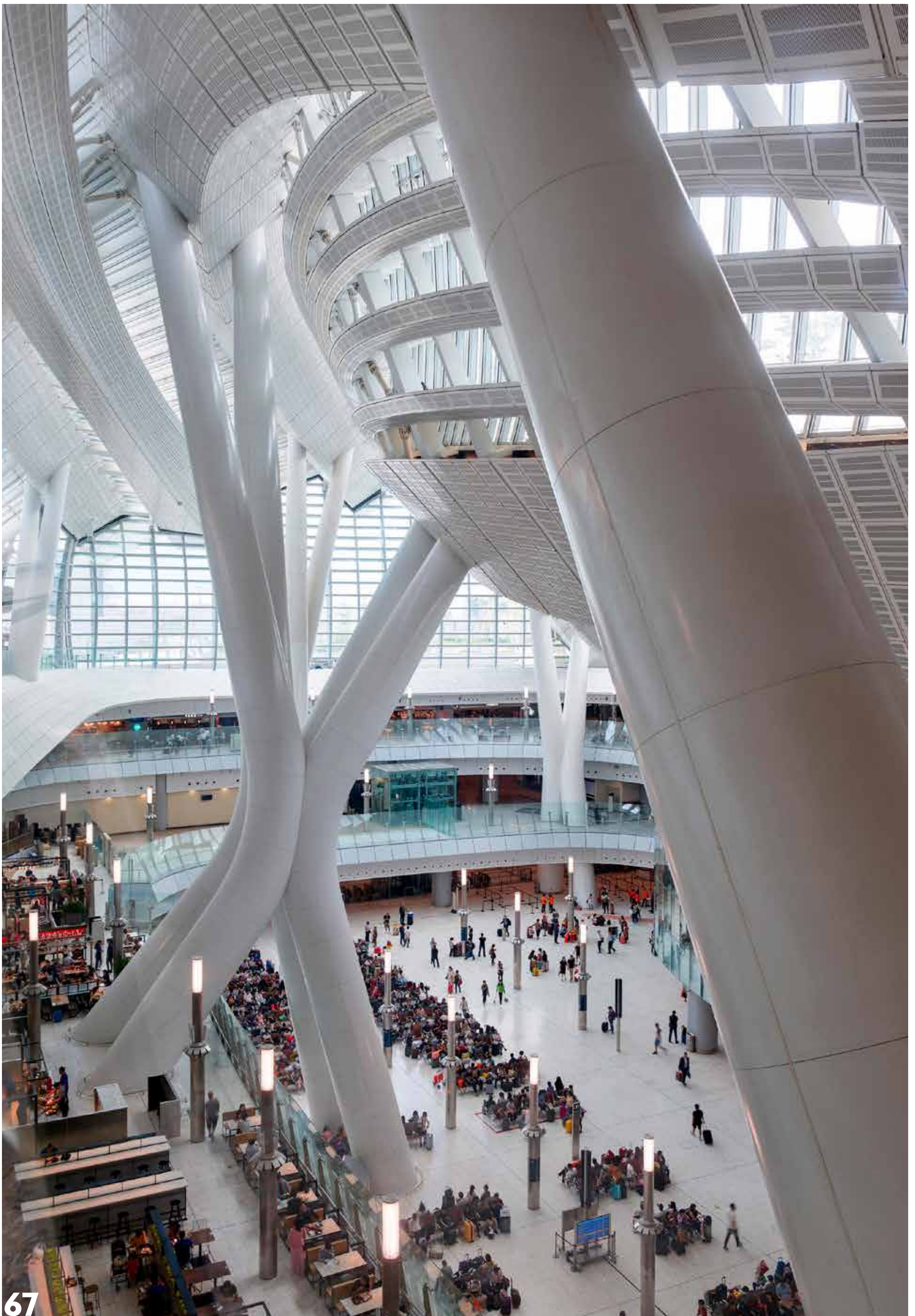

De architect die dit alles ontwierp, is de Amerikaan Andrew Bromberg van het kabinet Aedas. Het station lijkt veel meer op een luchthaven dan op een klassiek station. De 430.000 m² zijn helemaal gewijd aan reizigers die tussen het grondgebied van Hongkong en dat van continentaal China pendelen.

De reizigers doorlopen de achtereenvolgende controles van immigratie en de douane van Hongkong en China en lopen vervolgens het door China gecontroleerde deel van het station binnen. Dat bestaat uit de kaden en treinen. West Kowloon ligt nochtans kilometers van de grens, in het noorden. In de grondwet van Hongkong staat dat de Chinese wetgeving niet van toepassing is op het grondgebied, behalve op een paar specifieke domeinen, zoals defensie.

Tegenstanders van het project wijzen op een gevaarlijk precedent nu China na de massademonstraties voor democratie en de opkomst van een onafhankelijkheidsbeweging zijn greep wil verstevigen. De inwoners van Hongkong vragen zich af hoe ze zich in de speciale zone zullen moeten gedragen, of ze naar in China verboden websites, zoals Facebook of Twitter, zullen mogen surfen en of ze kleding met politieke slogans zullen mogen dragen. Of zullen ze gearresteerd worden?

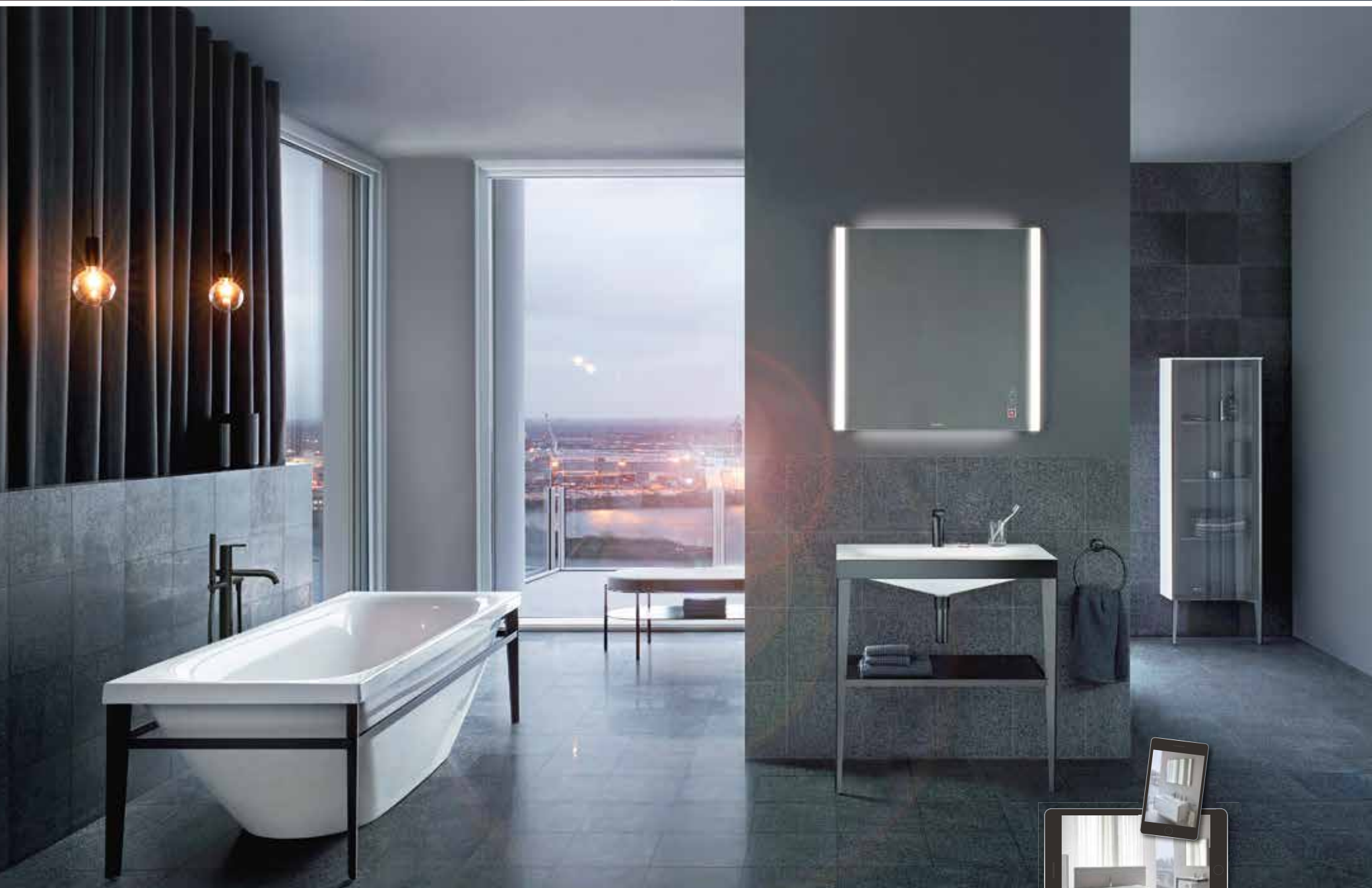

Het station is vernuftig half ondergronds aangelegd – ongeveer 25 meter boven en 25 meter onder de grond. De lichtjes overhellende zuilen in het gigantische atrium doen denken aan bomen in een metalen bos. Dankzij dit bijzondere ontwerp konden de spoorlijnen ondergronds aangelegd worden, zodat het verlaten van het dichtbevolkte Kowloon soepel verloopt. Door de 4000 glazen panelen valt ook voldoende daglicht naar binnen.

Het vloeiende ontwerp wordt nog versterkt door het halvemaaanvormige design: het gebouw lijkt te zweven boven de grond en het publiek kan vanaf het dak genieten van een prachtig uitzicht, niet alleen op het station, maar ook op de haven.

De buitenstructuur van het station met de glazen gevel is 148 meter hoog en torent als het ware uit boven Hongkong. Wandelaars en omwonenden hebben een vrij uitzicht op het centrum van de stad, Victoria Peak en omgeving. Het dak is aangelegd met wandelpaden en begroeiing, een groene omgeving dus voor de stedelingen die hier kunnen komen ontspannen en herbronnen.

What a Viu

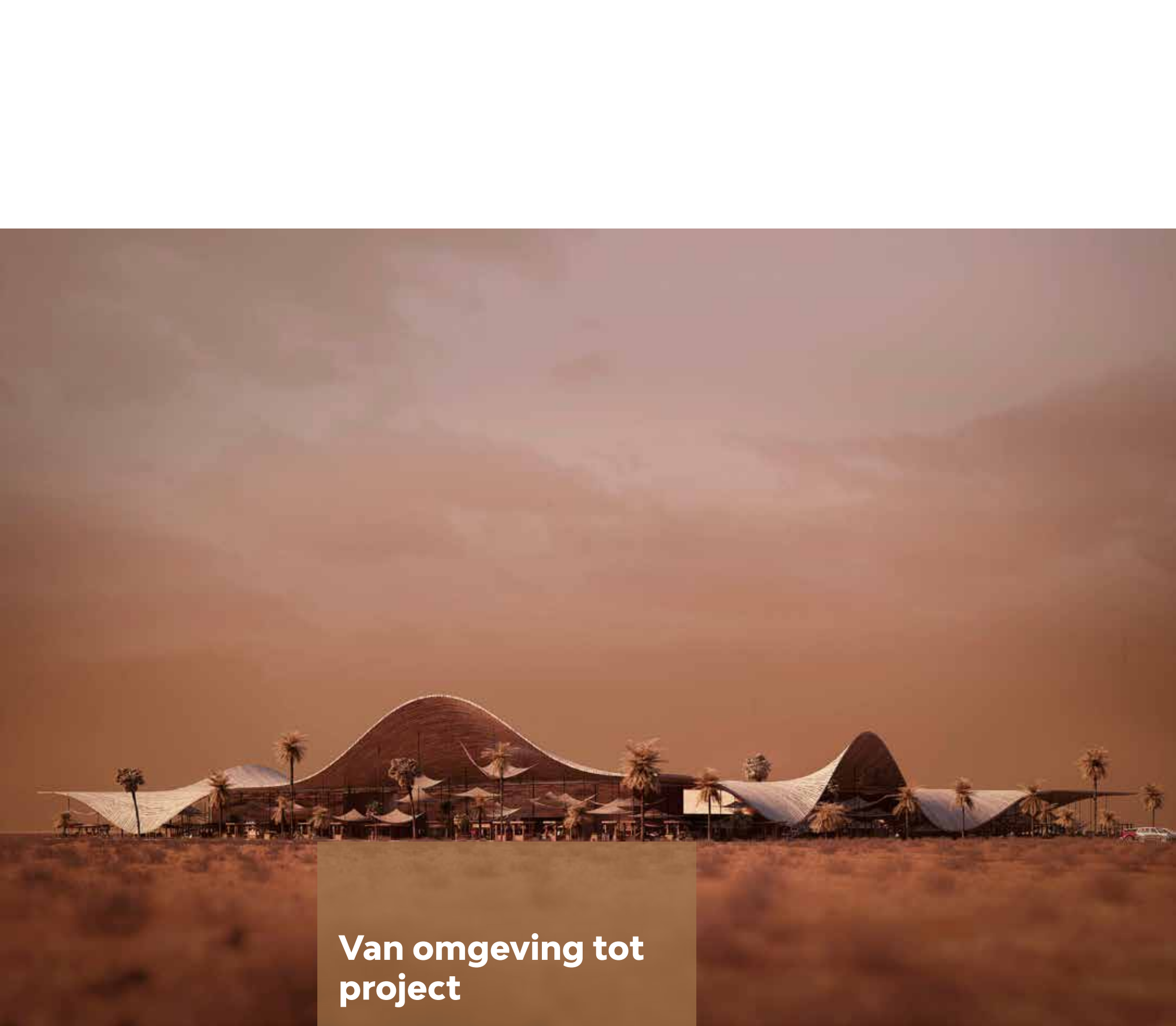
Welcome to the bathroom of tomorrow.

The idea: Soft, organic inner forms meet geometric, precise outer contours. A fusion of different materials – ceramics, wood, metal, glass. The purpose: Perfection from every angle, technology for maximum comfort. The result: Viu. Design by sieger design, realised by Duravit. What a Viu! For more bathroom design visit www.duravit.be

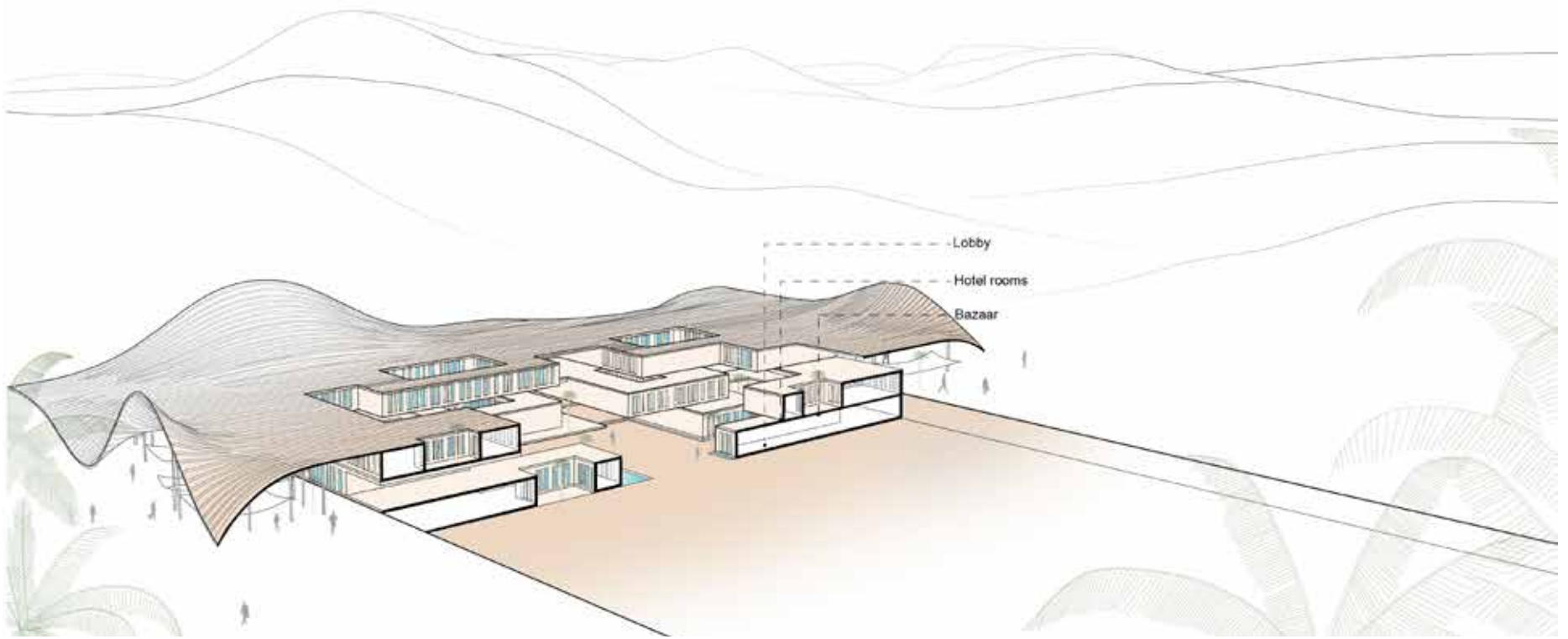

Teheran Architecture Studio

Van omgeving tot project

Sangan is een klein stadje in het noordoosten van Iran, aan de grens met Afghanistan. Toen hier niet zo lang geleden een ijzermijn werd ontdekt, schakelde de lokale handel, die tot dan toe eigenlijk vooral uit landbouw, ruilhandel en vakwerk bestond, over op het ontwikkelen van staal. Deze omwenteling had een positieve invloed op de stad, maar toch was er een gebrek aan onthaalinfrastructuur voor het groeiende aantal bezoekers.

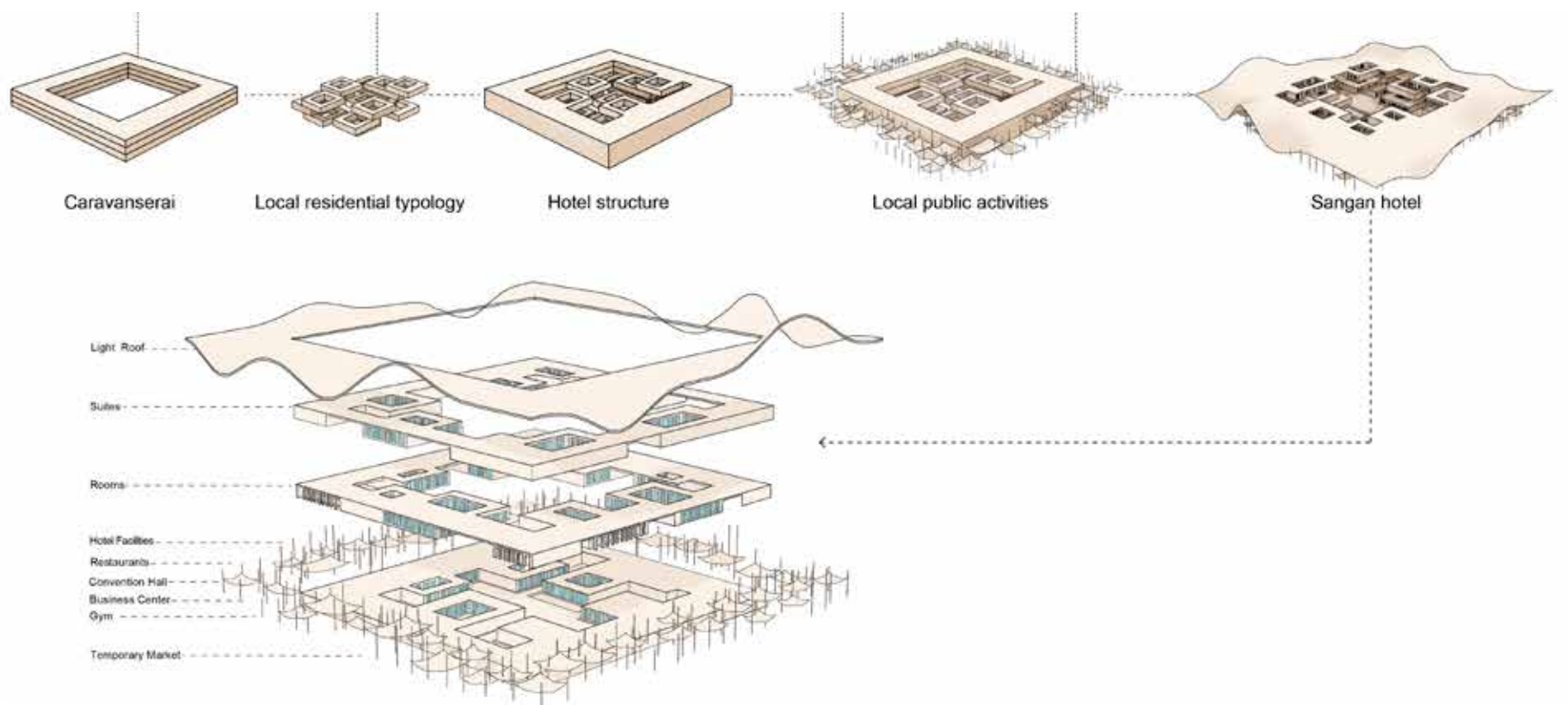

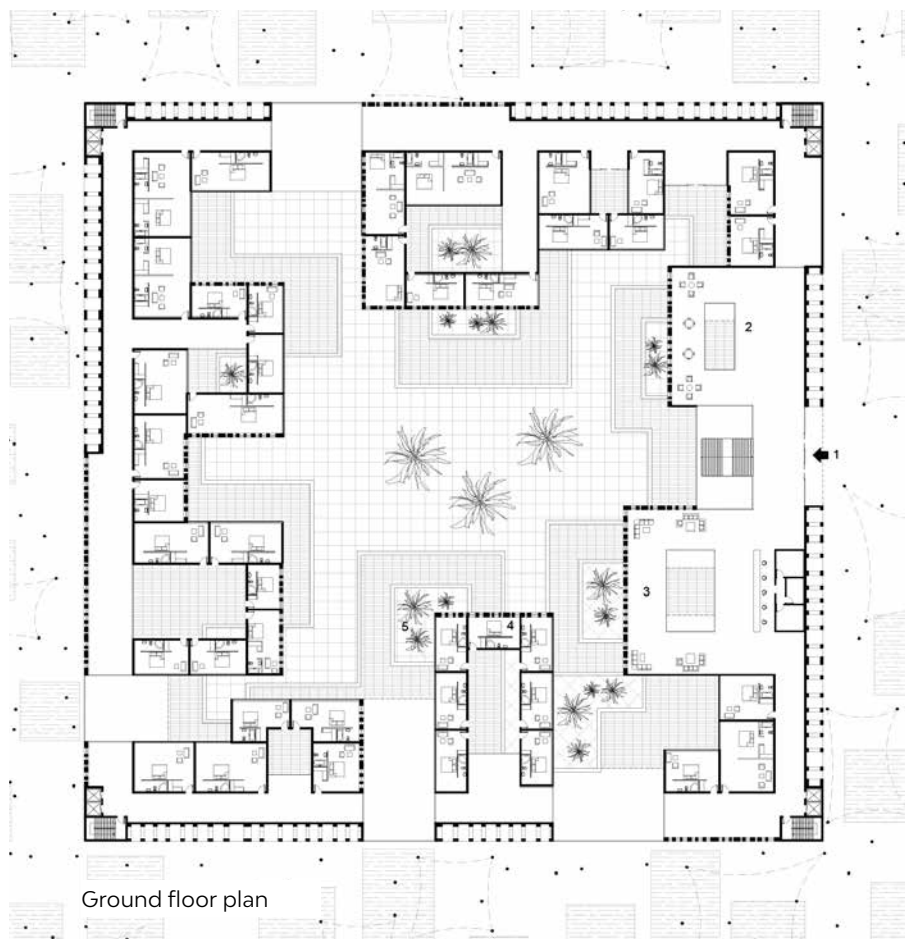
De aanvankelijke opdracht bestond uit een toren van 20 verdiepingen op een lot van 50.000 m² tussen Sangar en de industriezone. De klant wilde bezoekers aantrekken met een herkenbaar beeld en zakelijke klanten onderdak bieden. De uitdaging in de ontwerpfase was groot. De kloof tussen de voorgestelde hoogbouw en het bestaande stadsweefsel van Sangar (vooral laagbouw) moest weggewerkt worden.

De architect wilde deze stadskenmerken in het project verwerken, de hoogte terugdringen en de interactie met de lokale bevolking

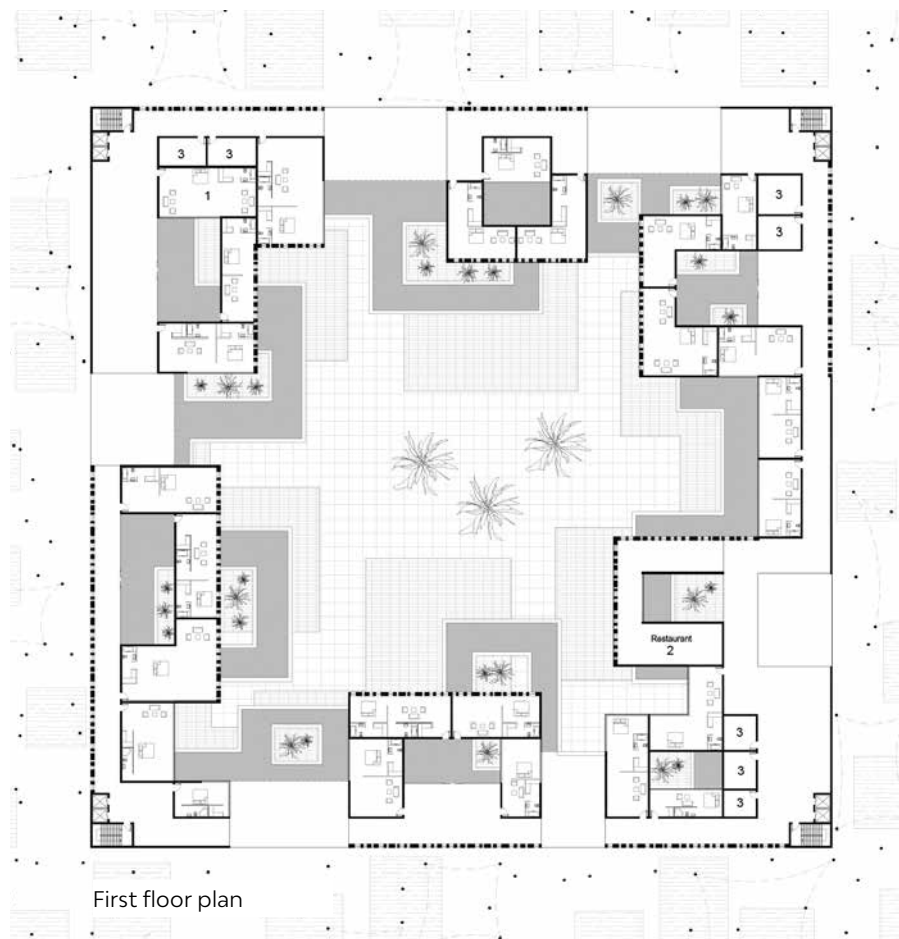
stimuleren. Hij wilde het gebouw aan de mensen geven. Daarom koos hij ervoor om op verschillende niveaus in het gebouw telkens een aantal lege ruimten te laten weerkeren.

Het centrale binnenplein is een oase en een buitenruimte voor het hotel. De kleine binnenplaatsen op twee verdiepingen creëren meer intimiteit in de kamers. Rondom het hele complex ligt een interactieve en flexibele buitenruimte, waar de plaatselijke markt kan doorgaan, waar een paar winkeltjes liggen en waar allerlei activiteiten

Ground floor plan

First floor plan

georganiseerd kunnen worden. De markt gaat door onder een geperforeerd afdak van lokaal hout en vlechtwerk. Het verlengde dak van het gebouw is een verwijzing naar de dynamiek en de vorm van de primitieve traditionele tenten.

Farshad Mehdizadeh is geboren in het Iraanse Ispahan. Hij studeerde in 2008 af aan de Azad-universiteit van Ispahan. Farshad begon zijn carrière als architect bij studio Fluid Motion in Teheran. Later werkte hij samen met Lab Architecture Studio in het Australische Melbourne. Enkele ontwerpen van Farshad

vielen in de prijzen, zoals het Abadan-woongebouw, dat de eerste prijs wegkaapte op de wedstrijd Me'mar in Iran en waarmee hij in het hele Midden-Oosten erkenning oogstte. Farshad behaalde nog een tweede diploma, deze keer aan het architectuurinstituut van Catalonië in Barcelona, Spanje. Hij keerde terug naar Iran en startte er zijn eigen kantoor, Teheran Architecture Studio. Tegenwoordig is hij docent aan de faculteit architectuur van de universiteit van Melbourne. Farshad doet vooral onderzoek naar architectuur in een geografische context en de impact van milieu op architectuur in het algemeen.

engels ramen en deuren
een en-en-verhaal sinds 1945

de authentieke engels steel look en meer inspiratie
op www.engelsnv.be

aalst antwerpen brugge brussel gent hasselt kapellen kortrijk lokeren luik waver

engels[®]
RAMEN DEUREN